

SAVO-KARJALA.

N:o 114.

Kuopiossa, Keskiviikkona Lokakuun 2 p:nä

1889.

Lehti ilmestyy kunkin arki Maanantaina, Keskiviikkona ja Perjantaina kello 9 aamulla. Lehteä jaetaan ja tilauksia vastaanotetaan seuraavissa paikoissa: Savolan kirjakauppa ja lehden konttorissa, sekä P. Pirisen, H. Soinisen, D. Holopaisen, J. Pöyhösen, H. Suonion, J. H. Kuren, M. Turusen, M. Arpiaisen, D. Estelisen, D. W. Reinin, ja Niivalan tulla S. Smott'in puolisissa.

Tilaushinnat ovat:

Kuopiossa:	Postin kautta tilattessa:
Koko vuodelta 4 m. — p.	5 m. 80 p.
Kolmenen v. 3 m. 25 p.	4 m. 66 p.
Kuuti w:ta 2 m. 50 p.	3 m. 51 p.
Neljännes w. 1 m. 50 p.	2 m. 9 p.

Wastaava toimittaja: O. J. Cantell.

Ilmoituksia vastaan otetaan joka lauantaina, tiistaina ja torstaina kello 2:teen päivällä lehden konttorissa. Hinta on 12 penniä ensi ja 10 p. 4:llä situlla hienokirjallista tai vastaavasta tilasta. Vaihdoilmoituksia välitetään kaikkien maamme sanomalehtiin. Ruotsalaiset suomennetaan eri maksutta.

Kokouksia.

„PUIJON“

vuosikokous on ensi Lauvantaina kello 7 illalla Wäinölänniemen huvilassa.

Huom! Johtokunnan vaali y. m. Uusia jäseniä vastaan otetaan.

„Savo-Karjalan“

Neljännes-vuoden tilaajain

pyydetään ajoissa uudistamaan tilauksensa, ettei lähettämässä keskeytystä tapahtuisi.

Tilaushinnat

Lokakuun alusta vuoden loppuun ovat: Kuopiossa 1 m. 25 p. ja postin kautta tilatessa 2 markkaa 9 penniä.

Kuopion Merimieslähetyksen

Ompeluseuraa

kokoontuu ensi Keskiviikkona klo 6 j. p. p. Suomalaisella tyttökoululla. Vanhat ja uudet jäsenet tervetulle!

„Kirkollis-lauluseuran“

harjoitus tänään 2 p. t. k. Alto kl. 1/28 illalla. Tenori kl. 8 1/4 illalla.

Ilmoituksia.

Ilmoitus.

Yleisön tiedoksi ilmoitetaan, että sisällä olevan Lokakuun 1 päivästä alkaen välitetään postia rautatien postivaunuissa kaikille rautateille ja niiden ympäristöille sekä ulkomaille; samoin huomautetaan, että rautatien asemalle sijoitetulla postiasemalla, joka pidetään avoinna kaksi tuntia ennen junan lähtöä ja suletaan kahtakymmentä minuttia ennen kuin juna lähtee, vastaan otetaan paitsi yksinkertaisia lähetyksiä ja vapaakirjeitä myös vakuuttamattomia tavarapaketteja ja sisäänkirjoitettuja lähetyksiä.

Yhteydessä tämän kanssa huomautetaan yleisöä, että uusi postinkulka-aikataulu, näyttävä postikonttoorin auki olo-ajan kuin myös postien lähdön ja tulon sekä milloin kirjelaatikot tyhjennetään on nähtävänä postikonttorin ovella ja toisessa paikassa lehteä ja että entinen postinkulka-aikataulu lakkaa voimassa olemasta.

Kuopion postikonttorissa Lokakuun 1 p:nä 1889.

Alfr. Gammal.

Käärepaperia

myytävänä Savo-Karjalan konttorissa.

SUOMEN YHDYSPANKKI.

maksaa pankille tallettavaksi annetuista rahoista:

3 1/2 %	6 kuukauden ylössanomimisella
3	4
2 1/2	2
2	juoksevalta tililtä.

Huom! Juoksevalle tilille pannut rahat maksetaan omistajalle takaisin vaadittaissa.

Nobell'in puhdistettua

Petroleumia

myydään säiliöistä Likolahdella summassa ja astioittain halvimmalla hinnalla. Suurempia tilauksia vastaan otetaan konttoorissamme Kuopiossa. Tilauksia 11 ja 30 kannun rauta-astioihin toimittavat Herat Lignell & Piispanen.

Savolainen & Co.

Huomatkaa! 150, 30 ja 11 kannun rauta-astioita on huokealla saatavissa.

Salvi- ja kesä-ajokaluja valmistaa

Seppä Kuopiossa.

Miekirjoittanut ottaa valmistaa salvi- ja kesä-ajokaluja, koti- ja ulkomaan mallin mukaan, kuin myöskin kaikkia ammattiini kuuluvia töitä. — Kirjeellisetkin tilaukset toimitetaan pyynnin mukaan huolellisesti ja joutuin. — **Wahvoja työvärrin pyöriä myytävänä.** Petter Koiwistoinen, Kuopiossa.

Suomen Yhdyspankki,

Perustettu vuonna 1862,

Pääoma Sm. 3,000,000. — Varapääoma Sm. 3,900,000.

Pankki vastaan-ottaa rahaa tallettavaksi ja maksaa korkoa

juoksevalta tililtä	2 %
6 kuukauden ylössanomista vastaan	3 1/2 %
4	3 %
2	2 1/2 %

Pankki myy posti-lähetysvekseliä ja lukee niistä ainoastaan 1/20 % (= 50 penniä 1,000 markasta).

Pankki ostaa sekä myy vekseleitä, ulkomailla maksettavia.

Pankki välittää maksuja sähkösanoman kautta (= telegrafremiss) sekä Suomessa että ulkomailla.

Pankki antaa lainoja vekseliä ja panttia vastaan (myös kassa-kreditivilainoja).

Pankilla on pääkonttori Helsingissä ja alikonttoria useimmissa Suomen kaupungeissa.

Kuopiossa on Pankilla konttori omassa talossa ja pidetään se auki joka arkipäivä kello 1/211 — 1.

Posti- ja sähkö-osoite: **Yhdyspankki, Kuopiossa.**

Wasikan nahkoja

ja

VOITA

ostetaan summassa ja vähittäin

ajanmukaisilla hinnoilla

seuraavissa paikoissa, nimittäin: Savolainen ja Kumpp. kartanossa Satamatorin varrella sekä Yhdyspankin kivi-kartanossa (Sivukaupalla).

Ollikainen & Pekkarinen.

Kulta, Hopea- ja paraimpia uusia hopeateoksia, silmälasia ja koteloita y. m.

F. V. Lindroos'illa.

Kalossien Nimikirjaimia

huokealla

F. V. Lindroos'illa.

Palovakuutus-yhtiö

FENNIAN

asioita toimittaa Bruno Granitin puolesta **Benj. Ståhlberg**

Oppipaikan

jaapi poika, joka on vähän harjaantunut suutarin työhön, tonttu N:o 56. Petter Reinikainen.

E. LÖFBERG ja Kumpp. Pukutehdas ja Kangaskauppa Kuopiossa. Asunto: Länsivuorikatu N:o 50.

Alituinen varasto! Kaikkisi vuoden-ajoiksi kauniita ja kestäviä **Puku-, Housu- ja Paletookankaita** y. m. räätäli-liikkeen kuuluvia tarpeita parhain tunnetuista koti- ja ulkomaan tehtaista, joista tilausten mukaan valmistetaan ammattimme kuuluvat työt huolellisesti kohtuullisilla hinnoilla. **Alituinen varasto!**

Huom! Monivärisiä herrain käsineitä (handskar), hengseliä ja gummikauluksia myydään halvalla hinnalla.

Posti- ja sähkö-osoite: **E. Löfberg & Kumpp., Kuopio.**

Voikauppa-Yhtiö

Kuopiossa

ostaa ja myö voita. Hinta riippuu voim lajista.

Speditioonia y. m. Asioimisia Suonenjoen ja Iisveden asemilla, toimittaa huokealla G. Silvendoinen.

Suomen Pankki,

jolla on pääkonttori Helsingissä, ja Osastokonttoreita

PORISSA, JOENSUUSSA, JYVÄSKYLÄSSÄ, KUOPIOSSA, MIKKELISSÄ, NIKOLAINKAUPUNGISSA, OULUSSA, SORTAVALASSA, TAMPEREELLA, TURUSSA ja WIIPURISSA,

Ostaa vekseleitä ulkomaan rahalle ja myy samoin maksettavaksi Amsterdamissa, Antwerpenissä, Berlinissä, Frankfurt am Mainissa, Hamburgissa, Kristianiasissa, Köpenhaminassa, Lontoossa, Lybeckissä, Parisissa ja Tukholmassa sekä pankin konttorissa Pietarissa;

Diskontaa vekseleitä Suomen markkoille, maksettaviksi seuduilla, missä Pankilla on konttori;

Myöntää hypotekilainoja ja kassakreditivejä;

Myy postilähetyksvekseleitä;

Ostaa ja myy obligationeja;

Lunastaa maksettavaksi joutuneita obligationeja ja kupongeja Suomen valtion lainoihin;

Ostaa maksettaviksi joutuneita obligationeja ja kupongeja ulkomaalaisiin lainoihin; ja

Myy rahaksi lyömätöntä kultaa ja hopeaa.

Diskonto 4, 4½ ja 5½ prosenttia, vekselien kulkuajan ja laadun mukaan.

Hypotekilainakorko, 4 prosenttia, lainoista kullaan ja hopean, kaluksi tehdyn ja tekemättömän, Suomen Valtion ja Suomen Hypotekiyhdistyksen obligationien sekä obligationien, joita joku valtio on liikkeen laskenut tai joita joku valtio takaa, ynnä pankki-talletustodistuksien panttausta vastaan;

4½ prosenttia lainoista muunlaisien obligationien, osakkeiden sellaisissa laitoksissa, jotka ovat yleisen tarkastuksen alla ja jotka säännöllisesti julkaisevat tiliasemansa, kiinnitettyjen velkakirjojen sekä Suomen viljan, raudan ja puutavarain panttausta vastaan.

5 prosenttia lainoista muunlaisten osakkaiden ja muiden tavarain panttausta vastaan.

Kassakreditivikorkoja, 4 prosenttia kreditivistä kullaan ja hopean, Suomen Valtion ja Suomen Hypotekiyhdistyksen obligationien panttausta vastaan.

4½ prosenttia kreditiveistä jonkun valtion liikkeen laskemain tai jonkun valtion takaamain obligationien, pankkitalletustilien sekä kiinnitettyjen velkakirjojen panttausta vastaan;

5 prosenttia kreditivistä muunlaisien obligationien, osakkaiden sellaisissa laitoksissa, jotka ovat yleisen tarkastuksen alla ja jotka säännöllisesti julkaisevat tiliasemansa, panttausta vastaan;

5½ prosenttia kreditivistä muunlaisten osakkaiden panttausta vastaan, sekä

½ prosenttia pääsymaksua,

1/20 prosenttia provisionia Pankin osoituksia.

3 markkaa yhdeltä kuutiojalalta ja 50 penniä jokaiselta kuutiojalalta sen yli kuukaudelta talletetusta tavarasta,

Helsingissä Tammikuun 2 p:nä 1889.

Johtokunta.

(U. S., Kaiku ja Aamulehti 3 k. 1 s. 6 kaksoisriv.)

Painosta on ilmestynyt:

Ensimmäinen apu vahingoittuneelle

Kirjoitti **Esmarch.**

Toinen painos. Hinta 50 penniä.

Saadaan Kuopiosta

U. W. Telén & Kumpp. kautta.

Ruumiskirstuja

ja koristeita löytyy täydellinen varasto. Myy kohtuullisilla hinnoilla maafari

P. Rynnänen.

Hynviä

ruis- ja vehnä-jauhoja myy **C. A. Bysfröm.**

Kaupaksi.

Sokeiden töitä

alennetuilla hinnoilla.

Käsityökaupassa.

Leppävirran seurakunnan kirkon katon terwaaminen samoin kuin pienemät kirkon maalaukset ja korjaustyöt tarjotaan vähimmäin vaativan tehtävillä urakka-huutoaupalla, joka pidetään Leppävirran kuntahuoneella Lauantaina Lokakuun 19 p:nä klo 4 i. p. Hakukaat urakkalajit hankkifoot huutoaupattilaisuuteen pätevät taksit työn täyttämistä ja emakko-rahojen saamisesta. Leppävirroilla 23/10 1889.

Juhjo Zaitinen.
kirkkovaarti

(3-1)

Yleisön tiedoksi saan tuten kunnian ilmoittaa että kaikkia niitä edesmenneen mies-vainajani harjoittamia Tehdas- ja kauppalikkeitä kokonaisuudessaan yhä edelleen jatketaan muuttumattomassa tilassa toiminimellä

C. G. Svahn,

jota paitsi yleisön tiedoksi myöskin ilmoitetaan että vanhin pojistani **Karl Fredrik Svahn** on toiminimen puolesta kirjoittava per procura.

Kuopio, Syyskuun 20 p:nä 1889.

Maria Svahn.

Myytävänä

Uudessa Apteekissa.

Maltose-preparatia, ulkomaalla erittäin kiitetty lääke yskää, äänensorrosta, kinonpakkausta, hengenahdistusta, hinkuyskää, ärrytystä hengityselimissä y. m. vastaan. Käyttämisoite seuraa suomeksi jokaista purkkia.

Tervapilleriä,
Boek'in rintapastilleria,
Karlsbader-pilleriä,
„Asthma“-pulveria, y. m.

Uudessa Apteekissa
Kuopiossa.

A. L.

toimeenpane

Kuopion työväen yhdistys
Marrask. 3 p:nä

Arpajaiset

Wäinölänniemien huvilassa.

Voittoja kiitollisuudella vastaan ottavat:

Vapaaherratar Amnoff.	Neiti A. Soiminen.
Rouva W. Wilén.	Herra M. Matilainen.
„ M. Canth.	„ Ekon. Koivisto.
„ H. Partanen.	„ kaup. P. Uimonen.
„ A. Wepsäläinen.	„ kaup. P. Piironen.
„ Karin Telén.	„ M. Hakkarainen.
„ Eva Imberg.	„ kpp. A. Pöyhönen.
„ S. Tuhkanen.	„ Latoja Puttonen.
„ A. Karlsson.	„ Jafet Savolainen.
„ T. Killinen.	„ A. Hellström.
„ I. Herckman.	„ E. Bergroth.
Neiti Elli Salonius.	„ A. Kieman.
„ J. Therman.	„ L. Horttanainen.
„ A. Hellström.	„ I. Toivanen.
„ E. Bergroth.	
„ A. Kieman.	
„ L. Horttanainen.	
„ I. Toivanen.	

Kuopiossa, 2 p:nä Lokakuuta.

Papisto ja kansakouluopettajat.

Oli aika, jolloin papit olivat seurakunnissaan ainoat opettajat, ainoat kansan opetuksen edustajat ja määrääjät. Yksi erityinen oppilaitos, kiertokoulu, oli tosin silloinkin olemassa, mutta sekin oli, kirkon helmas ja syntynään, kokonaan papiston johdettavissa; sen opettajat olivat ja ovat vieläkin suorastaan papiston johdon ja vaikutuksen alaisia, ja hyvä jopu on aina wallinnut tämän laitoksen opettajain ja johtajain välillä.

Tuli sitten toinen aika, jolloin kiertokouluissa saatava oppi hawaittiin riittämättömäksi ja ruvettiin toisellaisia oppilaitoksia kansaa warten perustamaan: kansakouluja syntyi. Tuon entisen opetuksen määrääjän, papin, ja hänen johdettavansa, kiertokouluopettajan, rinnalle tuli toinen, kaswatusopillisesti siwistynyt ja harjaantunut mies. Kansan opetus muutettiin toiselle kannalle, sen johto joutui toisiin käsiin. Ei ihmettä, jos ensi alussa, asian käännekohtassa, syntyi fiellä täällä itäviä yhteentörmäyksiä noiden wanhojen ja uusien kansan opetuksen edustajain, pappien ja kansakouluopettajain välillä. Syytä lienee ollut kummassakin. Papit tahtoivat joskus entiseen totuttuun tapaan määrätä ja käskä kaikissa kansan opetuksen kuuluwissa asioissa, ja tuo kaswatusopillisesta tiedostaan ja taidostaan warma opettaja ei noihin asioihin katsoen suwainnut papiston puolesta pienimpiäkään setaanuusia, jotka toisinaan kyllä lienevät olleetkin sopimattomia tai ainakin liiallisia. Inhimillinen heikkous molemmiin puolin oli luullaksemme syytä siihen, että papiston ja k. kouluopettajain väli tahtoi yhdesä ja toisesä paikoin käydä jotenkin fireakki ja suwairjemattomaksi. Ja sanomalehdet sijäläiwät takawuosiina tuon tuostakin kiwaita riitakirjoituksia kansan opetusta koskewista asioista, niin että puusta katsoja on woinut tehdä sen johtopäätöksen, että erimielisyys papiston ja k. kouluopettajain välillä oli hywin yleinen koko maassamme ja että he, wain harwoilla poikkeuksilla, karsjain silmin katsoivat toistensa toimia.

Noille julkilulle pahan mielen ja eripuraisuuden purkauksille, jotka ovat olleet wain poikkeustapauksia tai muuten satunnaisia, niille on eräällä taholla koeteltu antaa niin suuri merkitys kuin juinkin. Kun wain joku pappi on lausunut jotakin kansakoulua vastaan, tai jotakin jota syystä tai syyttä on woiu sitti sanoa, niin heti on oltu walmiit huutamaan: „sellaisia ne ovat nuo papit!“ Kansakouluopettajain ja pappien väliä on koeteltu saada todellakin yleisesti rikkoutumaan. Suwaaamalla papistoa kokonaisuudessaan mitä ahdasmielimmäksi kansakoulujen ja pilkaten kutsuttujen wastustajiksi ja pilkaten kutsuamalla heitä „mustaksi seinäksi“ y. m., on koeteltu kylvää k. kouluopettajain epäluottamusta papistoon. Ja kiwen kowaan — muka kansakoulun hywäksi — wastustamalla papiston wanhojen suofikkien, kiertokoulujen, perustamista ja lisäämistä on yritetty arsyttää papistoa; wäittämällä että papisto k. kouluja jor-taakseen suosii kiertokoulua, on tahdottu kiihoittaa k. kouluopettajain mieliä papistoa vastaan. Tähän suuntaan on sillä taholla työskennelty, eiwätkä nämät tällaiet iritykset ole tälläkään paikkakun-

nalla outoja. Päinwastoin on niistä nähty ja kuultu todistuksia yllin yllin. Mutta nuo syyttä päättä huutajat alkanevat jo itekin huomata, että ovat turhaan huutaneet ja kynnäjä te-roittaneet, että „hukkaat meni hywät humalat“.

Jos tahdotaan totuus tunnustaa, niin täytyy myöntää, että papisto yleensä ei ole ollut wostahakoinen kansakoululle, wain että juuri papit hywin useassa tapauksessa ovat olleet sen alkuunpanijoina. Ja tätä yhä kaswawaa hywää sopua papiston ja kansakoulun välillä todistaa jekin seikka, että papit istuwaat esimiehenä monen monituisen koulun johtokunnassa. — Näihin seikkoihin katsoen on meillä jo kyllin syitä otaksua, ettei papiston ja k. kouluopettajain wäli meillä suinkaan ole käynyt entistään pahemmaksi, wain pikemmin paremmaksi.

Lausumme tämän wain otaksujina. Mutta onpa meillä todistustajain tähän, ja ne mielestämme kylläkin selwiä ja päteviä.

Sellaisina todistustajina owat tänä ke-jänä pidetyt kokoukset: k. kouluopettajain kokous Maaningalla ja yleinen pappein kokous täällä Kuopiossa. Näissä kummassakin tuli papiston ja k. kouluopettajain välillä nyhjään wallitsewa suhde näkywiiin.

K. kouluopettajain kokouksessa Maaningalla muuan opettaja, puhuesaan nyhjajan „mista aatteista“ ja mille kannalle k. kouluopettajain on asetuttawa niiden suhteen, lausui pilkallisia sanoja papeista. Silloin toinen opettaja kyhy julkisesti kokouksesta, hywähkyty se sellaista puhetta papeista. Tähän kyhy-mykseen wastasi kokous itäänkuin yhdestä juusta: ei! (Katso S.-K. N:o 94.) Tällä wastauksellaan osoittivat fiellä monilukuisesti läsnäolleet opettajat, että he wastustawat papiston iwaamista ja pilkkaamista, samoin kuin koko keskustelu edellä mainitusta kyhymyksestä osoitti, että k. kouluopettajat eiwät rupea sen uudenaikaisen kristillisyyden kannattajiksi, jota heihin tahdottiin tyrkyttää. Ja se yffimielisyys ja pontewuus, jolla tämä wastaus lausuttiin, todistaa että papiston ja k. kouluopettajain wäli ei ole wii-memainittuun puolesta suinkaan niin rikkoutunut, kuin jotkut kansakoulun puoltajat näyttawät toiwowar. Mikä mieli opettajistossa wallitsee papistoa kohtaan ja miten he olivat oppineet papistoa tuntemaan, sen ilmaisiwät he päiwän selwään menettelylään kyhymyksessä olewasja kohdasja.

Että papistosjakaan ei wallitse murjaa mieltä k. kouluopettajistoa kohtaan, sen todistaa mainittu tämantejainen pappein kokous. Sillä koko tuosja pitäsä keskustelusja kiertokoulu-asiasta — josta nähtäwästi samasella taholla on toiwottu wakituisista erimielisyyden aiheita — ei tietääksemme lausuttu yhtään pahaa sanaa kansakoulusta tai sen opettajista. Päinwastoin sanottiin, että k. kouluopettajat owat erittäin hywin walmistaneet kiertokouluopettajia, ja tapahuneen keskustelun johdosta ei tällä kertaa katjottu tarpeelliseksi tehdä mitään erityistä päätöstä asiasta.

Ja tässä toinen todistus papiston mielialasta k. koulua ja sen opettajistoa kohtaan. Erästä paljon waiikutawasta papiston jäsenestä, piispa G. Johanson'ista, on sen johdosta, mitä hän lausui kansakoulukyhymyksessä wiiime waltio-päiwillä, wäitetty, että hän on antawa kansakoulun wastustaja. Näiden waltio-

Perhe-iltama

Kuopion Raittiusseuran jäsenten kesken on sunnuntaina ensi Lokakuun 6 p:nä.

Lähemmin wast'edes.

